

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کوک آب

پیل - ۱ صانی - ۱۷
نسخه سی ۱۰ غروشد

آبونه شرائط

سه لکی : ۵۰۰
آبی آبی : ۲۰۰
غروشد

کوک و مجموعه

اداره خانه سی

دبار کر

حکومت واده سنده

ولایت مطمعی

مفراباً : دبار کر

لوچوک محومه

۱۳۴۵

هفته ده بر چقار علمی . ادبی . سیاسی . اقتصادی مجموعه در

۲۵ ایلول سنه ۱۳۳۸

بازار ایرتسی

۳ صفر سنه ۱۳۴۱

فلسفی وصیتلر

(۱)

بامک وصیتی

حیاتک اوزدوردنجی نهشتیکی کیریورددم .
هستری رنده-ک انقل برطله-سدم
بالکر ریاضیه لاری بر استمدام . نمر
وادیله ده احتراصل بر انجذابم . اردی
ویاضی دوسلر نبلکه مانم دکدی . چورنکه .
مسئله لاری بورولمدن حل . دهوالری
بورولمدن اثبات ایده یلبورددم . شعره .
اربانه دار کتابلردن . بووک برذوق آلبیم
ایچین بوئلری اوفوه دنه چ یقمازه اوسانلاردم
دیگر . درسره کاپچه . بوئلر . اوزمالک

به داغ و زبانه كوره ، از رجب كه اسفند
 ايند بكندن ، بونل دزده ، من ولدي قادر ،
 بيقاير ، نيكينير ، قاچاردم .
 بام ، اوز مانك باشه ، بالاريتك بگزه مزدي .
 ديدار افله حر دوش و دوش ، نفعده تاليف
 اين بوذات ، باطل فكر لك اسكيلر ندرده ،
 بگيلر ندرده ، اندي قور ناره يلاشدي بوتوف
 محبوب و درون آدام كي روح ايشلر ندرده
 وهي بر و فوف و اودي ، دها يدي سكر
 ياشلر ندره بكن ، شاه اسماعيلدي ، عاتق
 كرملي او و بوب اعلا بضي ايشلر بر
 دوتي ، نهي دي عشق ، تابري او فوفه
 منع احمدي ، دالره بيه حدي ، تابري
 او فوفه و دوتي ، نهي اوسب ايشلر
 و بر چو و فوف ، دالره كتابلر آكلار
 و ذوق ايرد او و او و بياير ، آكلار ايرد
 حوتلا عاتقي ، تابري دوتله بوف و دوتله
 كتابلر دز هرت اندر ديه جواب و ريشلر
 في الحقيقه ، بر ذوق آلفم كتابلر او فوفه
 سر بست بير قلدنم ايچين ، عاتق ايشلر ندرن
 نياز و سكاكه كتابلر بيه ، او فوفه ساده
 شمر لره و دومانلره ، دها صوترا ادبي
 از لره ، نهايت ، نارنجي ، عتي و فوفه
 ندره بيه قادر جيفه بيلم .
 بام في فراخترنده سر بست بير قله

برابر ، بسيفه و لوزيق آندده ، دوحده يكي
 مانك لر نولد ايله حلك در حله ، نهي تا رلر
 بايق فرستورده قاچير مازدي ، رانشم .
 مكشيدن اوه دوتجه ، اوني چوق متاثر
 و مقوم بولدم ، في كورونجه ، كل ،
 ديدني ، سكاچوق لدرلي رنخبر و حاكم .
 چوق آغلايه جق ، چوق اتم طونه جفك
 بو كور ، سنك و بوتون آرفدا شارك ايچين
 بريدك بر مانم كونيدير ، چوكه ستر
 لك بو بونك خوجا نر و ملتكدده اك بونوك
 داي او ز نانق كال ، قال اندي .
 مانن كلي ، از لره ، حوتي عاتق
 و غير مطوب ، لره عاتق ، مط .
 بولك اك بونوك خوجا نر بونوك اتم
 ولدي بياير ددم ، بام كاوتك بجه لره
 فامري او غرا من فامري ، كو قردني
 هر مانا ، بولمدي متاثر و جزو بولسا
 كلاتي و ديدني : ديشته بونوك
 آرمه سدن بدر حلكسك اونك و مطرور
 اونك قادر حر شپور اوله جفك .
 دتلفن لك زمان و طري اي انتخاب
 ايدلشدي ، بو و زلر او مار في زلفه
 روحه ، طرا بگر بولمك ، ايله دله
 عوس اولمايان ، فكره ، دله ريارسي
 چوكه بو آخن اعتباراً شعورلو بر حر شپور

احتاج اولدینی بویوک حقیقتلری مبداه
چقاوارمالدیر. ایشنه، اگر عمرم وفاتدرسه،
بن فانی و صورتی شیرین که چالینه هم
زوالی ااجهم. بو وزلری. و باد کدن سوکرا بر
سینه یله باشاپامادی. بناء آغیه، پروغشامی
طبق ایددی. فقط بو-وزلر، مقدس
بر وسیتنامه ماهقند. اولهرق، روحده
جلی یازیراه محکوک قالدی.

بو وسیتنامی عمرهک هیچ بر آنده
او قدام و اونقاه هم. زیرا، بو-وزلر
حیاتده بویوک براتقلایه باعث اولدی.
او آنقادار اوقودیم هر کتابه عقیدایم کمنین
ایانیردم. مؤلفه غیر هرود بر اعیان
بسلردم. مؤلفه ازلرک بسم اوزرمده
بویوک بنفوذی، رولانی وادی بو-وزلر
بضره. شریعه و هرکدون تبخانه لرینی
نظرمد. هم ایشدی. عقلمه، ذکامه امتناعی
برحریت واستقلال ویدی. فقط،
عی زمامده. بون کنجهر تی. بونده
ظاہت اوزون، ظاہت زحنی روظیفه
افلسفه دعوت ایشدی.

اوبانیق بر وطنرور کی دوش-ونمکه،
حریت، ومان، مات مفکوره لرینی
هرکدور کورمه باشلادم. روح،
یاز تی. روح اله بردنبره دیشتمدی.
شیعی اصل مسئله عالم داها اول
درده یوز ورام. روح بابام بر-وسقوله
قولوش ویدی. دوشی اوکا، سم اوقومیه
اولان صرافدن بحث ایشدی. محصل انجین
اورده یازیراه بر-ام، مملکت برعالم بقشه
یله حق-سوله ی. بابام دیشدی. محصل
انجیم اورده یازیراه کیدور کنجهر پالکر اورده
عالمی اوکره یازیراه. علی بیکدر صراط
برحریت لر. مدرسه کیرنبره این حوجان
بولورلره. دنی و من هر قانزده آزیچوقه
وانف اوله یازیراه. فقط، بوندره اورده
عالمینا محروم قایلر بنجه. مملکتزده
اک قالدی عالم. زم انجین مستعجل
بیامه می لارم اولان حقیقتلری یلنلر در
بحقیقتلره. اورده عالمینده. ندره می
بیابکبار سوده نام اولهرق. وجود کلدر
کجهز من. بر عرقدن فرانسمی، دیگر
طرفدر عرب و فارسی این اوکره عالمی
اوندر سوکرا، هم غربت عالمینده، هم
شرق یازیراه مملکت. وانف اولمالی!

تورک دولتش تكمالى

۱۴

سلاطین

تورک راولکبه یا (کوچ) ، باخود
(آقین) صورتده کیدرلدی . کوچ
صورتده آیتکاری زمار ، (ایل) ده
(اوردو) ایله برابر آیتیش اداوردی .
ایل ، هراحتیاجی سورولرله قلمین ادف
مستحصل برجهتدی . باه علیه بی ایلین
اولکده ، چوبانلقه جیفه جیدیکده علاوه
اددک به مستحصل صورتده یاشوردی .
آقین صورتده بیدلیدی زمان ، آلیز
باخود بکار بالکز آیدی وروفلرله ،
بکیتیرله ، جلا سیرله کیدرلدی . ایل
برابر کیتیزدی بالکز ، اوردو کیدردی .
اوردو دستلک برجهتدی . براتی تورلو
مهاجرلک بریسی اوردو بالک (آتسار)
ینه ، ایکه جیسی (آتسار) یته بکیزدی .
فی الحقیقه ، راولکبه کوچ صورتده
کیدلیدی زمان اوردی رتورک مستمره می
اولوردی . ایل ، شیرله ، کوبله رایشیر
زراعتله صنایعه ، نجارله اشتغال یاشلاردی .
یکی شکله ، مستحصل رتورک ملکی

بحالی کوریدورز سلجوق اوغوزلری ،
حواردم اوغوزلری ، آق قویونلور و قارا
قویونلور آما و او به کوچ سورنده ایل
حاند ، کادیلر ازمند . بوراسی تورک
مستمره می حاله قوبدیلر . برابلدن
برقولنی آبله رق باشقه یدده رله شنبه
آنا اله (راولی) ، دواونیهده (کوچوک
ایل) تورک مستمره لری وجوده کتیرن .
ایشته بو کوچوک یلاردی .

قطر ، بر اواکبه آقین صورتده
کیدلیدی زمان کیدن بالکز بکاره عسکری
اولدی ایچین اوردده بالکز سراله بشلر
بالکزدی تورک بوردده مسکلت حیات
باشلار ، یسی یلی ملتمیق ویرنو
آلهرق کچرلردی و صورتده تورک حالتده
کیرر راولکبه بر (تورک مستمره کس)
اوردی . مثلاً ، عتاییلرک و یا مدرقا ،
حیثیته ، بصره یه قالدو فتح اندازی اولکهر
هپ مستمره ک حاله قالدی . ایل ، اندر بیدلیدی
ایچین هیچ یسندن رتورک مستمره می دو حای
و بلدرک بوون تور بادلوقی سلجوق
خوارزم و قویونلور اوغوزلرک استعمار
اندکاری اولکهره انحصار ایتدی عتاییلرک
فتح اندکاری اولکهر هپ ادف جیددی .
ایلدن دوغان مل تورک دولترینه
حافظه

هونغ نورك بوبوك اياخاني (مته)
 يالكز توركلری رايخانلق سورتمده
 راشد ملك مكردهنى تعقيب ائدى .
 (مته) ردفه چين ايمپراطورليك قرار
 كاهى محاصره ائمشدى . نونى اميرايلىك
 چينه غامبيله حاكم اولمق ائتمهيدى . فقط ،
 مى بدولى . بوبوك رايامپريالزمه ترجيح
 ائيدى ايجين . چين ايمپراطورليك قاجرىنى
 تمثيل ائدى . واونكه عالي جنابانه رسالچ
 مسالدهسى يادى . رمدت سوكرامچين
 نختى انحلال ائتمچە ، بوتون چين بركارى
 مته رسالچ ايمپراطورلىك تكلاف ائيدىلر .
 حافى مته بودفنده نئدى مته قاندى
 اولماق بويانچى نختى قبولدن استنكاف
 ائدى . تورسيوركه خانلق وولخانلق
 انوذجلرى قانچى زمانلاردن بركى توركلر
 آراسنده موجودى . توكلرك چينده ،
 هندده ، روسييده ، بچارستانده ، افلاقيه
 بولغارستانده الخ تشكيل ائتكارى سلطانلار
 عموميتله تورك عصرليك باج وئشيل
 ائتمه بيله نتيجه ائدى . فقط خانلق
 اداره سنده باشباي تورك ايلارى عموميتله
 ملبارنى ولسانلارنى محاطه ائيدىلر .
 سلطانلق ، بالخاصه اسلام دورنده عمومى
 رشك آلدى . بدورده يالكز كاشف

كوردن . بونلر تورك ايلي ايجين قاندىلى
 اولدىلر ذرا . بوتون قانداقلارنى
 تورك ملك مكردهلى ايجين . توركل
 سعادى ايجين ائلك اديسورلدى . آقندن
 دوغلق تورك دولتربنده . سلطانلق
 ناهى ويرهيدى . سلطانلق . تورك مالى
 ايجين قاندىلى كلدى . چونكه بوتون
 قانداقلارنى باشقه برسات ايجين ائلك
 اديورى .

ملا جیده ائلك دغه مركزى
 رايامپراطورلىك شكل ائتمچين = نختين
 توركلرى . اوراده تورك ايلته مسند
 برخاقنى دكل . كوله مته مسند برسانلق
 وجود . كشير مشورى . بئله عليه .
 نورلرى مظم بالالى مته ندر بيله بادار
 اولمده . بونلر مته . توركلرك چينه
 آئين ياد بيلملىرى مته ايجين مشهور چين
 سندن تورك سلاسى وجوده نئيدى .
 هونغ نوركى . آناوطنلرى اولان (اورنوس
 = اوردو) اولكه سندن سوروب
 چيفاردى . ديمككه چيليلرك خامارى
 ايجين آدى مئداخلر بيله قانچى باقمندن
 چيندى . ائتمچە واپشار هپ سلطانلق
 سبسته ملك طبعى نتيجه ليدى .
 ملك مكلمچى هونغ نوركى كوردن .

دولتی خاقانق طرزدندی . طولونلر ،
آخشدیلر . (آق تار) غزویه مپ طاقو
مارزیده اولدیلرندو حقیقه اوردورمرباجه .
عجم دولتی ایدیلر . ارار . عسای .
سوریه ساجو قیلریده . کوله منلرینه اعتقاد
ایده رک باشه . عصرلره مسکون اولکلرده
مستماکلر تشکیل ایتلردی . کندی ایلانه
اعتقاد ایلن بالکنر آنارولو ساجو قیلردی .
بالکنر بونلر بر خاقانق حیاتی . بر ایل باشاشی
باشبورلردی .

خاقانقده . ساکت له حاکمدر . نازرباک
قوطلی آتور . ایشیک ویردییی ساکت
ایله حاکمدر . ایلمی ایلد . بکنی یامار ؟
وجز می . خاقانک قام برد . موقرامی
اولدییی قو قیر .

ساقانقده ایسه . حاکبیت ساقانه
مخصوصدر کوبه . سلطان ماکمسی الوعبت جابده
انسانلری اداره به مأمور ایدیلشدر .
سلطان . ظل الله فی العالم . مالک رقب
امر . حال بوکده امهم طاننده خایه لردی .
(ولایت رقبه) بوندی . ولایت رقبه ،
آف مایشاه انسانلرک حاکمده . واموالنده
تصرف ایتکده دیکدر . چونکه . مالک
رقب ام . ایلمک بونون انسانلر قو لریدر .

قرآن کرم طرزدن بزم کی بر انسان اولدییی ،
بزدن قرقی بالکنر کندیسه . وحی کلکدن
عبادت یول ایدی . بونلر سوتکه . امور
ایدیلشدر . ایلام خایه لکی . تورک
خاقانی . بزرده موقرامو اولدییی حالده .
ساجو قیلر ایلمی . حقوفه اعتقاد ایلن
یونیمربازمی . زردن آلدیلر ؟ شهمینر
ایر ایلد . ساجو قیلرک ایلمک واضح قانونی
اولان وزیر نهاد ملک ساقانقده . هپ
اسی ایران شهمینر بایک . ورلرند بحث
ایدیلردی . بجرک بطنجی عصر . ایشاه رقبه
ده غرض امام ماودی احکام . ساقانق . باران
نظام ایلمک . ساقانقده معنی قایلید . ایسوردی .
موردی . خلافتی . اصحاب حلی و عقیدت
تخیر و محوم حقیق . یعتیک . وجود . کس
دموقرانیلک رحکومت سوردند . کوسقون
ساقانقده ساجو قی طاقو ایلمی حقوفه
مالک کوسقونر بونون انسانلر و اراضیلر
اوزرنده ولایت رقبه مالک اولدییی ارضا
ایدیلردی . بونجهک بیدایی نظام لملکدن
اول . ساقانقده . واهان اولده خلیفه
مقصود بولوروز . خلیفه . معصم ایلمک جمعه
کوکس اردو سن قانیسی ایدرکی . بالکنر
اوردوبه اعتقاد ایلن . خاقانقده هپ قیمت

ایمپراطور ، بوسه قاشباری داغاریك غرب
 به لری اوزرند و فرانہ آرقه ورنی رلده
 تکرار محاریر ابتدا بکندی ، قاشباری
 مظفریلردن شایران (لژی) (پروموزی)
 اهایلنك محرمه من تسلیم اولدیلردن ،
 قاشبارلره اوروملرك داهای جوقی مقاومت
 کوستمیوب ، سلاحزنی برافندی ،
 عشیرتريك بوتون زوقلری و یوز بکری
 محاریر آریه نی قدیم ایدرك ، اطاعت
 ایلدیلردن بخت ایدور و ونری ده آوریبه
 توردیلکینی سوبلور .

فقط یقه کندی قاشبارلره نظر آماشقا
 طرفلر اهایلی بوقدار فولای اطاعت
 ایتمیشلر ، انک صواب لرده مدافعه به
 حاضر لایمئره ایمپراطور اورولیه احتیاطکارانه
 یوردومش ، لونری لرلردن چبقارمش ،
 مرات هینده تمام ولسلر ، اوزرلریقه
 سیک ورو لیمنی و قومونی ایلنك
 ایشی ملادندلر سوزا بطلان سونی
 حوضه یه وداها شرقه و شماله دوغرو
 ایلریلش ، قورخی قوتلرینی تماماً مغلوب
 اغش ، (خواس) به اوطورار (ایشوتا)
 و (ایشا) ك بقیه یی ده مظفر قبیله یی ده
 آوریبه ، بقیه یی ده ولسلر ، ارقی بوسملره
 اظهاسه نوره ، احواله گلش ، ارنلی سینه

منتصم واسولی اسکی ایرانیلردن آلمشدی .
 کوله ناسور منتصم دن سالتیه ، ایرانیلردن
 غزویلده ، ونریلده ساجومید ، کچی
 نظاملنك بیا قیلمه سده اوغوزلرك
 نصاورلردن ایرانی قورناروق ایچی .
 روم دیارنده غزای ایلدی سورمك ونلری
 ایراندن اوزنلاش دیردیقی ویا کورمندر
 اوردو تشککلك عصیان باری اوله حق
 ایلری سورمك بوتون عصرلردن مرکب
 خلطوی راردو وجوده کتیردیلکینی
 آکلامقده در وچهل تشک ایدر طایق
 باشارانه تاریننك زوانی ، بومسینی
 ماه باقله آکلایر : عربلر عجملری اسارت
 آلمه شلردی ، قورکلر عجملری
 یواساندلر قورنارویلر ، فقط ، عجملر
 یویانك قارش ۷۰ یك خانه تودک غزایه
 ایلکزی به روم بارینه دوغوبلر

ضبا کولک آب

قوموق ایلی

— ۴ —

(قوفات یا آمار) : بولمیش کوره
 قوموق ایلی [ق. ۱۱۸] مازندرانده
 آوره ادراسنه کیرش اولور
 کچی سینه درلردن خرسنی آلمیلان

يکدن حرکات باشلادی زمان کړک قوموق
و کړک قوموشومی نورخی پک ساکن
برحاله بولشی و بورال ایچین هیچ برندیږه
و احتیاط لزوم کورمده زشماله دوشروا نیلا
حرکات دوام ایده یلش .

توفلات پال آسارک قوموق ایله نابینې
ایک سفرک ماهیتی و غیبه سی حق دما خدمن
دیورک : (مایه دو جلد ۲ ص ۶۴۲)
..... انیزام شتایرک شهادتی اوزرینه
خاطر مزه کابوردیکی کی دائما قان اولماز دی .
و تخریب اوقدار دهشتای دگدی . آتوریه
حکمدارلی بریده اور ویا اویش توف
اولما ریش اولدقاری زمان اورا نیک هو
اولدقاری ، قیلازلنیک ییبرندیکی مستحکم
فصلیه لرند یازیم وزینه نیک یلیدی .
ایک پیک . اوچ بیاک امیر طوبیلا دیفی
سوه سوه نقل ایدرلیدی . یه اولرک
کندی سفرلینه دایر . هریدکلرینه کوری
کوزینه ایانیرساق یازیم عصرده آرزمان
ایچنده یوقازی دجه واوره فرات
خوخلرینک هان چوله دونیکنه قانع
اولماز لازم کلیر : خابوک دتلك و حکایه لرمن
پیشی نقیبا اوجناره هر کیدینس مزده
ورارنه . قوماندانلری ایقلا حیره پک
پوک زورقلار کوسترمن برچوق غلباتی

برلر وقوتلی حکومتلر و اوپورلر حقیقتده
پو-فرلرک پک چوقی - سورلر آینه ده .
دوامنر اورغونلردن باشقه ریش دگادی .
رباشقینه شاشیران دوشما مصودلرینه
وخزیننه نیک ویا مواشیستلک برتسه له
اورانلار ویا دغله ارجا ایدر .
پو-سودله مصودلرینر ایسارلر بحافظه
ایلدور . نورطفه سکونت و اوچ تکرار
آشاییه اییور . یه معناد اولار ایندینه
باشلاوردی . آتوریه مظفر شای ادا
اولونار قیجیلری نادرا حصوله کتیر یوردی .
پوقالینلر هان ده ملولرده . اوتاک پک
قصه رزنگله : تکرار محامه ماش لاله
کافی . قوت برشورلری و پو-سفرلرک
ایلا اولونار برله حددارلر قلمین
ایلدیکی علوشان و ماکیست پک موفلری
برعصان آتوریه سارسیور . رانیزام
اونی تمام هو اولق . ایچاطورانی اصل
آتوریه حدودینه منحصر - ده-ق و حمله
دارللق . کوچولک پاکسته مروض
برانیوردی .

مستشرق ماسپرو آتوریه ناعک
قارقه حیاتی تریکارانه برصودنده شوله
آکلاپور :

(جلد ۲ ص ۶۴۲ حاشیه) . برچی

(بَقْلَات قَالَا زَار) - اَمَّا تَكْ رَجْعِي سَهْنَه
 بَوْتُون قَوْمُوقِي خَبِط اَيْتِي . يَادِي .
 بَقْدِي . شَمِرْلِي اَهْلَامَز بَر اَيْدِي .
 دَاغَلَر اَنْجَا اِيْدَن . قَوْمُوق قِيَه - ي .
 مَومَنَلَه قَنَل اَيْتِي . بَوْتُون سَوَكْرَا
 اِيكْجِي - فَرَنده بَكِيْدَن فِرْلَرِي بَاغْمَلَاي .
 يَادِي . بَقْدِي . شَمِرْلِي بوشا اَيْتِي
 وَاَهْلَانَك دَاغَلَر - بَارْجَان قِيَه - ي . رَدَقَه
 دَاها قَنَل عَام اَيْتِي . بَقْلَات قَالَا زَار مَلُوب
 اَيْتِيكِي عَمَلَكْتَلَرَا وَاَيَا مَلَرَك يَكْ جَوْمِي
 حَقْنَاهَه عَنِي شَبِلِي - سَوَلُور . فَعَط
 اَوْنَك اَرْطَا اَيْتِيكِي تَخْرِي قَعْب اِيْدَن سَقَلَر
 ظَرْفَنده مَلُوبَلَر مَبَارَزَه مَبْدَاهَه اَسْكِيْنَدَن
 دَاها قَوْتِي وِدَاها عَادِجِي اَوَلَرَق بَكِيْدَن
 كُورُونُورَلَر .
 بَايْضَا حَات سَوَكْ آتُورَه اَقِيْلَانَك
 نَهْ نَجِيه وِرْمَش اَوَلَدِي قَوْضِيه نَهَايَت
 اِيْدِيور .
 بَقْلَات قَالَا زَارَك قَوْمُوق - فَرِي وَشَقُورَك
 قَوْمُوق اَوَزْنَدَكِي حَالَتَه عَمَّا نَهَايَت
 وِرْمَش . فَعَط . بَقَا مَقَابِل قَوْمُوق اِيْل
 آتُورَه بَه تَوَكَلَمَز وُفَر سَنَجُو بَر وَاَمَل
 اَوَلَمَدِي .
 اَقِيْلَاي قَعْب اِيْمَا سَقَلَر ظَرْفَنده
 نَهْدُون . نَهْرِي وُغُورِيَا اِيْلَه فَرَات

اَوَزْنَدَكِي اَوْرُومَه اِيْل قَوْمُوق حَكْمَدَارَانَك
 يَانِي مَاشَنده مَسْقَل بَر اَمَارَت اَوَلَرَق مَبْدَاهَه
 جِيَه وَرَك بَر مَال قَوْمُوق اِيْلده وَحْدَتَك
 يَكْ رِيَا . سَار سَلَدِيَه . قَرَال كِيْل نَهْ شَوْبَك
 اِيْرَانَدَن سَوَكْرَا قِيَه رُبَسَلَرَنَك كَنَدِي
 بَاش يَنده حَرَكَنده بِنْدِي حَسَابَلَرَنده چَالِيْمَنده
 مَاشَا دَقَرَنده و قَوْمُوق تَخْنَدِه شَمْدَك قَاتِيْر
 وُغُوْدُر مَحْرُوم بَر حَكْمَدَار [۱] بَدَلِيْمَن
 دَلَالَت اِيْدِيور .

قَوْمُوق حَكْمَدَار لَرْنَدَن و دَقَسَلَدَن

[] مَپِيْدُو اَوَلَه اَقِيْلَا رِنْدَن سَت
 اِيْدَرَن دِيورَك : (حَلَد ۶۵۰ - ۶۸۱)
 (. . . . قَرَالَر دَرِي بَر عَصَابَنَدَن سَوَكْرَا
 قَاغْلَاغَش وَاَسَلَمَشَسَه سِيْج رَوْنَت او
 عَالَهه يَابَانْجِي كِيْمَه مَرَالَه حَلَب بَايَلَه زَدَن
 اَوَلُور بَان حَكْمَدَارَك اَوْغُولَرِي يَاخُود
 اَمْرَامِي آراسَنده بَانِي وَصِيْرَجَه عِلَالَهسِي
 دَرَجَهسِي كَنَدِيْسِي سَلْطَنَتَه دَعُوْت اِيْلَدِي
 ذَات قَرَال اَنْخَب اَوَلُور و دَوْعَانِي قَوْتِي
 اَخْض اَوَزْنَدَكِي حَكْمَدَارَلَق كَر سِيْمَه
 اَطُور يِلْبَرِي بَوْتُون اِيْلَاوَرَك
 يِيْل تَشَوْبَه خَلْف وَاَلَن قَوْمُوق حَكْمَدَارِي
 و قَالِي نَهْ شَوْب (عَالَهه اَوَزَانِي بَابِيْن رَنَدَه
) - اَسْهَوِيْدِي وَاَحْمَاك بَر خَلَب (خَلِي
 نَهْ شَوْب) اِيْدِي .

ورد بر گسیدی ، قزلبك بويلاجهلرندگی
معالری آکلادی .

پادشاه ، ابتدا بوبوك بنی چاغیردی .
۹۰۰ سنی برکنجه می ویریم ، ایرکین داوانون
بر آدمای ویریم ۹۰۰ دیه سوردی .
بوبوك سلطان « سزیلیر سکر » پادشاه
دیپ جواب وردی . پادشاه ، بونی سانغ
وزیرك اوغلنه وردی ، دوكوناری بادی .
صوگرا ، اورناجه قیزی چاغیردی عینی
سؤالی سوردی وهینی جوابی الدی . بونده
صول وزیرك اوغلنه وردی . صیرا ،
كوچوك قیزنه كاجه اونده چاغیردی ،
اوكاده عینی سؤالی سوردی . فقط ، كوچوك
سلطان سیرایله مخصوص نازكانه ربایه لزوم
كورمدی : « شوكنلی باباجم ای بی برکنجه
ویریکز ا » دیدی . پادشاه ، بوجولدن
اونده لندی . هان تلالر چاغیرمه رق نرده
نیل ، حاجز ، خیمیل بر کنج وارسه
خبر ویرلانی اعلان ایندیردی . مکر ،
فقیر بر قادنجنك و نیل احمد ، ادلی بر
اوغی وارمش . رندل قاقمه ، لاله اوشه نیرمش .
بونك قولومه نی پادشاهه خبر ویرلر .
پادشاه ، كوچوك قیزی ، جزا اولماق
ارزومه بوانجه ویردی . بونكده دوكونی
پایلیدی .

حرمت و نظم كورمه كه وهیده قیاندن ،
ویركوری منظم آینه باشلاقی آتوریه ایر آتق
قارنق نعلات فالازارك و بلكه برمدت ایچی ده
خلفك زماناینه منحصر قاق اوزره
قوموق ایلی غلام غسه مشلردی . فقط ،
(جلد ۲ ص ۶۵۰ - ۱۵۱) نه قوموقلری
مل و دینی آیتلر نه غلاما سربست بر قشاره
ایلك تشكیلاته اصلا دو قومو غامشاره .
قوموق حكمدارینی كندی حاله ترك یتشلردی .

خالص

خلق ماصالی :

تنبیل احمد

بر پادشاهك عشق یوزندن دلیرمش بر
اوغایله اوچ قیزی واردی . قزلبك دوكون
زمانی كچكه باشلامشدی . بر كوز بواج
سلطان ، بوستانچی باشی چاغیردیله ،
هر بری بر قارپوز ایصارلای : بوبوكی
چوق كچش بر قارپوز ، اورناجه می آز
كچش بر قارپوز ، كوچوكی ام كاده
بر قارپوز ایستمدی . بوستانچی نشایسته
قارپوزلری كتیردی . سلطانلردر هر بری
كتیرككنه آدنی یاررق ، قارپوزلری
پادشاهه كوندردیله . پادشاه ، قارپوزلری

— ۱۱ —

— نبل احمد !
 — اودون اندهمی ؟
 — الله !
 — اوله بسه ایجری کلام . آل بو پارانی
 بن ینه قازاغه کیدیوردم .
 آندهمی هر نه پادبسه نبل احمد ایجری
 کیرمه دی ارنه می کون ینه بش اون
 عروش قازاغه آفشام قابیه کلدی .
 — طق ، طاق !
 — نیم او ؟
 — نیم . نبل احمد !
 — ایجری کاسکه اوغلم !
 — خام اوده می ؟
 — اوده !
 — اودون اندهمی ؟
 — الله !
 — اوله بسه ایجری کلام . آل بو پارانی ؟
 بن ینه قازاغه کیدیوردم .
 ارنه می کون ، رنجار ، نبل احمد
 بش یوز عروش ویدی . بو پارانی
 خرجاق اوله قی طالع کیراق ! سی کروان
 باشی تبین ایدیوردم . بخله برابر بقداقه
 کیده جکسک . حیوان باشه سکا یوز عروش
 ویره جکم ویدی . نبل احمد بو پارانی
 قبول ایتدی . بش یوز عروش
 اده کلدی .

نبل احمد ، بر کون اوله باغچه منده
 هوا اونی ایتدی . آندهمی اونی آرقه منده
 له فی دغچه کووردی . سامان شلم
 قازاغه منده که . سن اوله دغچه کووردک
 اوران کنیر منده بکا روش . قازاغه
 . آ . سن اونی نایل کنیر بایرک ؟
 دعه منده . فرحیم دکلی ؟ ایته کنیر بریم
 دیدی و هان سوطاغه فوشدی . آنشلی
 بر اودون آله قی نبل احمد یانه کتدی
 . سن هیچ اونماز بیک ؟ آنه ک سو باغچه
 میرتده کنیروب کووردیور . داهاه زمانه
 قدار اوده قاجه سیک . هایدی کیت
 چایش ، پارا قازان ! سن ده بر آدام اول
 بوقه و اودونله سکا اعلا رضیافت چکرم
 دیدی . نبل احمد ، یو حالی کورونجه
 قود فوشدن سواغه فیرلادی ، چارشیه
 ردی . اوراده اونک بونک اشیا سنی
 طاشیمه باشلادی . آفشام قدار بش اون
 عروش قازاندی . آفشام اولونجه اوده کلدی .
 یاوا بجه قابیه چالیدی .

نبل احمد — طاق ، طاق !
 آندهمی — کیم او ؟
 نبل احمد — نیم ، نبل احمد !
 — کیر ایجری !
 — خام اوده می ؟

صاللا بورلر ، تئیل احمد اونی یگنل
 طولدور یوردی . وسط ، تئیل احمد بالکن
 بویاشنه مشغول دکلدی . فوواک ایچ
 برقاب کوردی . قایلین ایچری برجه
 کندیسی برکونک ایچده بولدی .
 بو کونکده قاره تورلو تورلو فزاولورده
 محرور محروور دوشور یوردی . قارا اولور
 قز ، تئیل احمدی کوروچ ، آمان ، قهقهه
 اولسون ! بی بو فو بودن قورتار !
 دییه یالوارنه باشلادی تئیل احمد ، شیمدی
 نیجه درسم . یشاردی کی آرقداشلرم بلک
 سکا ، قالق ایدرلر . دهاا برقاچ تون صبر
 ایت بلک اوغرا دیغز شمرده اروا
 آیلوق ایکی آله و براب سردیوله
 بورا به کل حکم ، سی فورتا ده جیم
 دیدی . قیزه کندیسی او قوتما سین دییه
 یوزوکی یارماغدن چیقار دوق تئیل احمدک
 یارماغنه طاقدی . تئیل احمد کونک
 ماغچاشنه چیقچه اوراده بشاری طبعی
 نازلردن فرتمز صانی ناز آخاجری کوردی .
 تئیل احمد طبعی سادینی بونازلردن فووا
 اوموزندکی هکیمه کک ایی کوننی
 دوا دوردی . قیزه وداع ایدرک فو بودن
 چیدی . یولده کندی هکیمته کدن

— طاق ، طاق !
 — آیم از ؟
 — آیم ، تئیل احمد !
 — ایچری کله کله و غلم !
 — خام اوردی ؟
 — اورد دکل !
 — اودون اندیمی ؟
 — انده دکل !
 — آل ، بویش روز غروشی بن
 تجارت ایچین بغداده آیدورم .
 — او غلم ایچری کلده . رازو زنی
 کوریم .
 — خام اورد در کلم الله ایصار لاق
 تئیل احمد کرواله برار بوله جیهی .
 کروان ، برکون ایصن . آغاچمن ،
 صومز چوله راست کادی . آراه
 آواه ، تپهر آراهه کزلی برقوبو
 بولایلر . بچار ، تئیل احمد ، فوواله
 قرویه ایچنی . اوراده فووا
 صواله دولورمسی امر ایتدی . بویاشک
 احقری اولارقی حروان باشنه برار الله جیهی .
 تئیل احمد ، فووییه ایتدی ، فووا
 الله چولدور دی . کروان حلقی ، فووا
 یولاری چککجه حیوانلره صوور یورلردی

نیل احمد ، قومودن جیغی قندن سوکره ،
 طاقی ده جیغی ده سوله مالیک قنده
 کوتوردی بز مالیه ، ایلده هر ورتدیک
 سوکره ، یاشاییشک مالیه مالیک ایستادی
 نیل احمد ، نیشاییشک ایستادی اولدی
 ایستادی ده مالیکه کدیک اوزره اولدی قندن
 رازر اوتور ، یلجکی - یولادی ، سلطان ،
 مالیکه رازر ایتدیکه راضی اولدی .
 قاله ، شهره برسات . مسامهده کی
 رازره اولانجه ، نیل احمد ، مزبوراده
 اورده حفر چاوردی ده یلکاز ، بن کدوب
 کدیکه گزی خور ورم . دبدی نیل
 احمد ، قواوه شک قایینه کادی ، سلطان
 نام نیل احمد کاجه طایه یلکین دبه
 قولوبی یقیرماددی . نیل احمد قاپی
 چالیدی :

— طاق ، طاق !

— کم او ؟

— بزم ، نیل احمد !

— ایچری کاکه ، قوجمجم !

— خام اودمی ؟

— اوده !

— اودون اندمی ؟

— الده دکل !

نیل احمد ایچری کادی ، رده نه

ارتمی آقشام با شاهله اوغلنه رضافت
 چکدی پادشاه ایستایسته مز دلی شهزاده بیده
 رازر اوتورمکه راضی اولدی ، دایک
 هیچ کیمسه به برضردی یوقدی ، بالکن
 درین رفته - سوت ایچنده یاشیور ، اطرافده
 سوله ن - سوزلدن هیچ خردار اولموردی ،
 پادشاه نیل احمدی طایمادی ، بوسیراده
 کوجوک فزی ، یاشین چوبوغی کشره رک
 کندینه تقدم اندجه ، اونی طاییدی ،

پاشام ای تی تبه کدن نورثاوب هج
یورلماز برآدام خانه نویمان فزیکزدرد اوی
کندیسه ایق بر قوجه پادی بزیده اوکازره
غایت قیامت بریده کشیدم دورت سندی ری
شهرزاده بی بو حالد بولوموران وایلیسی
کشیدم . ه وآنده . دورت . هک
عشق حمیریه یانان قارا کوزلو سلطان
ایچری کیره رک شهرزاده دوشو فوشدی .
شهرزاده بونی کوردو بیجه الی الله کوتوردی .
کوزلری جالانده ماشلادی . حالده طورندن
یاواش یاواش حاکم لرینک اریادی بی . حافظه نک
رینه کادیکی آکلاشیایوردی . رقاچ آیه
بکچر کدن صوگرا تمایله عقلی ماشه کادی .
ه آه ا - سو بلم ا - دیدرک فسادا بیسه
سار بلدی . پاشاه . فزیه و امارتیه
تشرکر اندی . فرق کون فرق بیجه
دو کون یاله ق شهرزاده ایه قارا اوزلو سلطان
صردار یه ایدیلر .

ضیا کولک آب

اصولنامه اثر

تاریخ و قومیات

پدایشه تاریخات قلمی . دولک ایی

اداره ایدیلیمی ووطک ایی مدافعه اولوغنه
سیدی . اسکی یومان مفکر لردن . وایلی
تاریخک بالکر عسکری و دیپلوماتی و افسر لردن
بحث اقمی . هکمت ادارمی ایچینه
قاندلی اوله جتن . بیان اقمی . اسکی
یونایرک و بوک مورخی . توسیدید . ده
تاریخی و طرزده یازشدی . سوک عصره
قادر تاریخلر هب و طرزده یازیلدی .
سوک زمانلرده . تاریخک اصل وظیفه سی .
ملنره قاندی . اخلاقی . بدی . اقتصاد .
حقوق . لسانی بونون و افسری تدفق
ایده رک هرملته مختصر ص مدیک ناصیل
تکامل ایتدیکی آراق اوادی آکلاشیادی
دیک که تاریخلر همومتنله . مدیک تاریخو .
ماهتده اولق اقتضایدر . تاریخک معیار
مختارسه . یازیل و شغلر . در . آیدیلر .
یونیفرمالک متممیدر . و حال اوسه یورکه
یازیلر انیاته و آزچوق . سابع و همراه سالک
اویان ابتدائی جینر . نه یازیل و شغلر .
مد آیدیلر بیرامه یازیلدی . بته عیبه وکی
جینر تاریخه سالک اوله ساللری حالر که
یونلر که کندیلرینه کیره دینی . ا - ق
حقوق . بدی . اوصادی الح و سولری
یونلرک بچری اولق اوردی . یونلر

واردی او خالد ابتدائی جمہورک و مدنی ترقی
برہ ہائی علم کو سزا جکی ؟

دو علم ، قومیات دینی اتقوا غرضیادہ ،
تاریخک اسولہ قومیاتہ اصولی آراہندہ
مشترک قطعہ ، ابھیکشده شمارتہ اعتقاد
ایقہ بدر ، شہد ترک تنقیدی خصوصیتہ
ہوایی اسول عہی قاعدہ ، تابع اولہ امر ،
شوقار وارک قومیاتہ نظار آلتن شمارتہ ،
سیاحارک یعنی بالذات قومیا تجیلرک شمارتہ بدر ،
زیرا ، تاریخ ، دوولہی ہک دیدی کی
ہ قولو واقمل ہ دن ہی دوشردن
دوشروہ تردد و تجربہ تابع طوقلہ سائن
حادثہ لردن بحث ایدر ، قومیات ایسہ
ہ دیری واقملی ہ ی تدقیق ایدر ، تاریخک
موضوعی کچہ زماک اولدی حائلہ ،
قومیاتک موضوعی حال حاضر در ،

قومیاتک تاریخ کی برطاق منبعلری
وار ، قومیاتک منبعلری شفاهی عہلہ
ہو کون قولایا حقدہ اولان اشہادر ،

شفاهی عہلہ لری چوق قسملر آراہلہ ہ
(۱) شفاهی بدیمیات : شرفیلر ،
دستلر ، ماصالہر ، ضرب دالہر ، یانہ دالہر ،
المسالہر ، داسلر ، شفاهی موہو (۲)
شفاهی دینیات : انعاملر ، ایدلر ، دینی
کشیلاتلر ، الاہیلر ، دالہر ، منبعلر ،

اسطورہلر ، قوزوغوللر ، (۳) شفاهی
اخلاق : آتالر سوزی ، خلق سوزی
(دقنون) ، اخلاقی نصیر (۴) شفاهی
حنوف : عہلہ ، طالہر ، (۵) شفاهی اقتصاد :
جای ہواہ آن اقتصاد قاعدہ لری و عمللری
(۶) شفاهی قیات : حیلہ ہریشیق طوبت
وسار قیلر ، (۷) شفاهی مطلق : ابتدائی
نصیرلر و قولہلر (۸) شفاهی اسان : اسانہ
خجہ ، ستمیل و تور سملری ، کلاری ، قاعدہ لری ،
کورولورک یازیل ادبیاتلری اولایا
ابتدائی جمہورک مدنیت تاریخی قومیاتدر ،
قومیا تجیلر ، ابتدائی جمہورک آراہندہ
اوزون سملر یانہ لری ، اولرک بوتون
شفاهی عہلہ لری اوکرہنگہ چاشما ایدر ،
و ابتدائی عشرت ترک چوغی لری حہنرہ
دینی اخبار حالہدر ، بطریقہ ہ
چلادن کچہ کمزین ، نصیب المفسرین
کیرلہ مزہ ، بعضی قومیا تجیلر ، عشرتک پیرہ
انہ ایدرک عشرت حیلہ قاریلر ،
ہو سورتلہ اوزون سملر طہدہ ، بوتون
شفاهی عہلہ لری دقنریہ قیلر ہک ہ شہرلر
ہو کو قولایا لایا شہادہ اتقوا غرضلرہ
طوبلانیر

ضیا کرلہ آلب